

Handelns Branschutvecklingsavtal

Inledning

Handelns branschutvecklingsavtal är ett samarbetsavtal mellan arbetsmarknadens parter inom handeln.

Avtalets övergripande syfte är att förena parterna inom handeln i en strävan att stärka handelns konkurrenskraft och skapa goda villkor för företagens medarbetare. Avtalet bygger på en gemensam syn på handelns roll och betydelse för samhällsekonomin. Med Avtalet förstärks och breddas parternas samarbete vilket i sin tur främjar fortsatt goda relationer mellan parterna. Ett av målen med avtalet är att den partsgemensamma aktivitet som Avtalet genererar ska öka kunskapen och insikten om handelns betydelse för samhället hos beslutsfattare, opinionsbildare och allmänheten.

Genom Avtalet har en stark gemensam plattform etablerats från vilken parterna kan driva en framgångsrik och effektiv dialog med beslutsfattare, opinionsbildare och allmänhet. Avtalet avser att underlätta och stödja parternas arbete med att utveckla villkoren och förutsättningarna för handelns företag och medarbetare. Utgångspunkten är att Avtalet ska hjälpa parterna att samordna sina ansträngningar för att bättre kunna tillvarata handelns samlade intressen. Parternas arbete inom ramen för Avtalet ska bygga på långsiktighet, öppenhet och nytänkande.

Handeln

Handeln är en central del av vår värld och vårt samhälle. Handeln knyter ihop människor och samhälle, skapar välbefinnande och har en stor betydelse för samhällsutvecklingen. Sverige har en lång och stolt tradition som handelsnation och flera av dagens världsledande handelsföretag har sitt upphov i Sverige. Handelsföretag verksamma i Sverige och dess medarbetare bidrar starkt till Sveriges och många andra länders ekonomi, välbefinnande och välfärd.

Handeln verkar på en global marknad. Handelns företag och medarbetare ställs allt oftare inför önskemål om att kunna redovisa varors ursprung samt tillverknings-, miljö- och transportvillkor. Handeln spelar en allt viktigare roll när det gäller att påverka den ekonomiska och sociala utvecklingen i olika delar av världen. Många av de varor som säljs i Sverige är producerade i andra länder. Handelsföretag står därför för en stor del av Sveriges import. Genom den över tiden ökade importen har utbudet och sortimentet i Sverige kraftigt breddats och diversifierats. Importen är en viktig del i svensk ekonomi och bidrar även till att hålla nere priserna på varor i Sverige.

Många politiska beslut av vikt för handeln fattas idag utanför Sveriges gränser. Av särskild vikt och betydelse är de beslut som fattas inom EU. Det är av stort värde att parterna tillsammans arbetar för att säkerställa att politiska beslut som fattas utomlands, framförallt inom EU, är optimalt utformade för handeln.

Svenska handelsföretag har gått i bräschen för den ökade digitaliseringen vilket starkt bidragit till att många arbetstillfällen skapats i Sverige. Genom digitaliseringen kan konsumenterna i allt ökad utsträckning också köpa varor från utlandet direkt. Detta är en utveckling som har ökat konkurrenssituationen för företagen inom handeln. Den ökade konkurrensen, den snabba tekniska utvecklingen och de politiska och sociala förändringarna i Sverige och vår omvärld ställer allt större krav på handelns aktörer. Det är viktigt att spelreglerna och förutsättningarna för handeln ständigt uppdateras så att de är relevanta, konkurrensneutrala och konkurrenskraftiga. Det är av stor strategisk

betydelse att handelns företag kan ha rätt bemanning och att medarbetarna ges möjlighet till relevant yrkeskompetens.

Många människor har sin anställning inom handeln. Handeln erbjuder varje år många ungdomar deras första anställning. En av handelns viktigaste framgångsfaktorer är dess medarbetare. Företagens förmåga att attrahera och behålla medarbetare med rätt kompetens är avgörande för företagets förmåga att vara konkurrenskraftiga. Frågor om bemanning, kompetensförsörjning och omställningsförutsättningar är strategiska nyckelfrågor inför framtiden.

Kollektivavtal och avtalsförhandlingar

Inom handeln har kollektivavtalen en avgörande roll för att reglera de spelregler och villkor som gäller mellan företag och medarbetare. Mot bakgrund av att handeln är en bransch som är i ständig förändring är det av stor betydelse att parterna löpande säkerställer att förutsättningarna och villkoren för företag och medarbetare är konkurrensneutrala, konkurrenskraftiga och goda. För att säkerställa handelns långsiktiga utveckling är det av stor vikt att parterna arbetar tillsammans för att hitta lösningar som kan möta både medarbetarnas behov av goda arbets- och anställningsvillkor och företagets behov att stärka sin konkurrensförmåga.

Parterna inom handeln tecknar ett flertal olika kollektivavtal för olika delar av handeln. Parterna förhandlar sina respektive kollektivavtal sinsemellan fritt och självständigt. Särskilda villkor och förutsättningar för förhandlingarnas genomförande framgår av respektive kollektivavtal samt av gällande lagstiftning.

Parterna är överens om att avtalsförhandlingarna inom handeln ska föras ansvarsfullt och konstruktivt. Parternas ambition är att respektive part i god tid före avtalsperiodens slut skriftligen överlämnar sina krav och önskemål till motparten. Därutöver bör parterna sinsemellan enas om ett lämpligt antal förhandlingstillfällen. Målsättningen bör vara att ett nytt kollektivavtal kan ingås i samförstånd och utan konflikt innan det gamla avtalet löpt ut.

I syfte att säkerställa att förutsättningarna för en avtalsrörelse blir så goda som möjligt är parterna eniga om att inför påbörjandet av varje avtalsrörelse genomföra en gemensam avtalsträff. Avtalsträffen bör hållas innan någon av parterna offentliggjort några av sina avtalskrav inför den stundande avtalsrörelsen. Syftet med avtalsträffen är att parterna ska få tillfälle att diskutera övergripande frågeställningar samt gemensamma handelsfrågor. Under avtalsträffen bör även de ekonomiska förutsättningarna diskuteras utifrån innehållet i aktuella rapporter och slutsatser.

Lönebildningen är parternas ansvar. Handelns parter samarbetar för att säkerställa en stabil lönebildning i Sverige och beaktar då lönebildningens konsekvenser på inflation, sysselsättning och konkurrenskraft. En väl fungerande lönebildning är förutsättningen för att en stärkt konkurrenskraft kan kombineras med god löneutveckling och goda villkor i övrigt för de anställda.

Samarbetsområden

Ekonomi

Parterna ska bilda Handelns ekonomiska råd. Rådet ska främja parternas gemensamma strävan att utveckla handelns förutsättningar. Rådet ska ta fram rapporter och lämna utlåtanden och rekommendationer i ekonomiska frågor i syfte att sprida kunskap och insikt om handelns betydelse för samhället, den ekonomiska utvecklingen i Sverige samt behovet av goda förutsättningar för handelns konkurrenskraft.

Forskning och utveckling

Parterna ska bilda Handelsns utvecklingsråd. Rådet ska vara en av Sveriges största finansiärer av handelsforskning och ha till uppgift öka kunskapen om handeln, till nytta för företag, konsumenter och handeln i övrigt. Ändamålet är att stärka den svenska handelsnäringsen och öka kunskapen om handeln genom stipendier och bidrag till vetenskaplig forskning och utvecklingsprojekt. Rådet ska särskilt verka för och söka extern finansiering till handelsspecifik forskning.

Yrkes- och kompetensfrågor

Parterna ska bilda Handelsns yrkes- och kompetensnämnd. Nämnden ska arbeta med att stötta och utveckla handelsinriktade utbildningsinsatser för att därigenom både höja och säkra yrkesstatus, kompetensutveckling och kompetensförsörjning. Nämnden ska följa och kvalitetssäkra dessa utbildningar i syfte att förbättra tillgången på kvalificerad arbetskraft. I detta arbete ska ingå även validering och certifiering av kompetens och bedömning av utbildningsbehov.

För att handeln ska kunna utvecklas är det centralt att Sverige som nation är attraktivt för att bedriva företagande. Miljön ska locka företag att investera och förlägga sina verksamheter här i landet och därigenom skapa arbetstillfällen i Sverige. Parterna ska arbeta för att förstärka de konkurrensfördelar Sverige har i form av bland annat goda förutsättningar för hög kunskapsnivå samt en god infrastruktur. Det är av stor vikt för handeln att kompetensutveckling inom branschen är god. Medarbetarnas kompetens och hur denna tillvaratas i företagen spelar en avgörande roll för att upprätthålla och utveckla konkurrenskraften.

Omställning

Parterna ska bilda Handelsns omställningsråd. Rådet ska verka för att de omställningsmöjligheter som finns på den svenska arbetsmarknaden kan nyttjas så effektivt som möjligt av handelsns företag och medarbetare.

Handeln är en bransch i ständig utveckling och omvandling. Kraven på att snabbt kunna ställa om, utvecklas och förändra är höga på både företag och medarbetare. I syfte att säkerställa det kommer Handelsns omställningsråd föra en nära dialog med staten, övriga parter och aktörer på arbetsmarknaden. Handelsns omställningsråd ska även öka vetskapen hos handelsns företag och medarbetare om vilka möjligheter till omställning som finns.

Arbetsmiljö och säkerhet

Parterna ska bilda Handelsns arbetsmiljökommitté. Kommittén ska arbeta med att skapa en bättre och säkrare arbetsmiljö inom handeln. Inom ramen för Handelsrådet sker ett aktivt samråd, erfarenhetsutbyte och informationsutbyte mellan parterna kring arbetsmiljöfrågor. Handelsns arbetsmiljökommitté ska följa och främja arbetsmiljöutvecklingen i företagen, initiera forsknings- och utvecklingsprojekt, producera utbildnings- och informationsmaterial samt andra hjälpmedel för det lokala arbetsmiljöarbetet, bedriva opinionsbildning i syfte att främja samverkan i företagens arbetsmiljöarbete, informera om forsknings- och utvecklingsresultat, olika hjälpmedel, goda exempel samt viktigare förändringar av regler m.m. på arbetsmiljöområdet.

Handelsns arbetsmiljökommitté ska samarbeta med Arbetsmiljöverket samt företag och medarbetare inom handeln angående arbetsmiljöfrågor så som till exempel pågående föreskriftsarbeten, inspektionsinsatser och andra övergripande arbetsmiljöfrågor för handeln. Handelsns arbetsmiljökommitté ska vidare samarbeta med företagshälsovård, säkerhetschefer, Brottsförebyggande rådet (Brå), polisen, Brandskyddsföreningen och andra intressenter inom arbetsmiljöns område.

Handelsns arbetsmiljökommitté ska även arbeta med säkerhetsfrågor. Rådet kan till exempel ta fram informations- och utbildningsmaterial samt arrangera utbildningar.

Internationella frågor

Parterna ska bilda Handels internationella råd. Rådet ska ha till uppgift att stärka handels röst i olika internationella sammanhang och fora.

Parterna deltar var för sig i en rad olika internationella samarbeten och organisationer. Syftet med Handels internationella råd är att parterna, i de fall där så är möjligt och önskvärt, ska driva gemensamma frågor samt ha en gemensam agenda. En stor del av rådets arbete handlar om arbetet inom olika internationella organisationer. En annan del av arbetet inom ramen för det internationella rådet kan handla om olika sakfrågor som till exempel CSR-frågor och arbetsmiljöfrågor.

Svensk Handel

Arbetsgivarföreningen KFO

Akademikerförbunden

Handelsanställdas förbund

Unionen

